

NOTAT

**Miljø- og
Fødevarerministeriet**
Miljøstyrelsen

Arter og Naturbeskyttelse
Ref. DOWBR
Den 27. november 2018

Fagligt notat om nye arter og sammenhæng til Klimaforandringer

Der er ikke foretaget en undersøgelse, der kan besvare spørgsmålet om, hvor mange nye arter der årligt kommer til landet. Når nye arter kommer til, vil det i første omgang oftest være ganske få individer, der kommer, nogle etableres, og med tiden kan det blive til større bestande. Hvis der er tale om større dyr, vil der være stor chance for, at de bliver observeret kort tid, efter de første individer er kommet til landet, mens det for små dyr kan tage lang tid, før de opdages. Der er utvivlsomt også nyttilkomne arter, som endnu ikke er blevet observeret i felten, eller som er meget vanskelige at finde i naturen. Ligeledes er der sandsynligvis også arter i dansk natur, som er observeret, men endnu ikke er registreret.

Den seneste større opgørelse over dyrerater (terrestriske arter¹) er udarbejdet af Naturhistorisk Museum Århus i publikationen "Nye arter i Danmark" og viser udviklingen fra 2000 til 2015. Publikationen giver det mest fuldstændige billede, vi har af udviklingen i den danske fauna siden år 2000.

Desuden har Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE), på Aarhus Universitet, i 2018 udarbejdet en undersøgelse af nye plantearter mv.: "Nye arter i Danmark om karplanter, mosser, alger, laver og svampe" (efter 1990). Denne undersøgelse er dog ikke opgjort på nye arter pr. år og giver ikke en systematisk oversigt i forhold til, om de nye arter har sammenhæng til klimaforandringerne.

Dyrearter

Det fremgår af publikationen fra Naturhistoriske Museum Århus, at der i perioden er observeret 542 nye dyrearter i Danmark. Hovedparten af dem er sommerfugle, tovinger (fluer m.fl.) og biller, men årevinger (bier m.fl.), der ellers er et artsrigt gruppe i Danmark, er sparsomt repræsenteret (se tabel 1).

¹ Indenfor terrestriske arter er det artsgrupperne arthropoder og vertebrater.

Tabel 1 viser fordelingen af de 542 dyrearter fra år 2000 til 2015.

Gruppe / år	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	DD	Total
Biller	7	6	4	11	13	6	6	12	9	5	4	2	3		3		2	93
Fugle	2	1	3	3		4	4	2	4	1	3	1	3	1	1			33
Græshopper						1					1				1			3
Guldsmede		1		1		2	1											5
Netvinger				1											2			3
Næbmundede	1	1			1		5	2	8	11	5	6	3		3		2	48
Pattedyr												1						1
Skolopendre																		1
Sommerfugle	2	6	8	14	5	9	9	5	5	7	17	10	6	7				1
Spindlere			1	1	3	6	2	1	1	2	3		4	4				7
Tovinger	3	3	46	5	4	9		19	2	11	12	8	13	12	13	1	2	163
Tusindben											4	1						5
Årevinger			1		2	2		3	2	1	6	3	2	5	10		4	41
Total	15	18	63	36	28	39	27	44	31	38	55	32	34	29	33	1	19	542

Kilde Nye arter i Danmark udgivet af Naturhistorisk Museum Århus fra 2015

Af publikationen "Nye arter i Danmark" fremgår det, at størstedelen af arterne har været her gennem længere tid, men er ikke tidligere blevet registreret. Forskerne har i deres analyse konkluderet, at 99 arter ud af de 542 nye arter er kategoriseret som klimaarter (se tabel 2). Klimaarter er arter, der har bredt sig nordpå i Europa, og et varmere klima er den eneste plausible forklaring på deres spredning.

Tabel 2 viser fordelingen af de 99 klimaarter fordelt på årene fra 2000 – 2015.

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	DD
4	3	1	2	10	11	10	15	5	6	7	4	7	3	6	0	5

Kilde Nye arter i Danmark udgivet af Naturhistorisk Museum Århus fra 2015. DD (data deficient) betyder, at datagrundlaget er mangelfuldt og arterne kan derfor ikke placeres i et bestemt.

Planter

Det fremgår af publikationen fra DCE, at der er observeret 1.985 nye plantearter indenfor karplanter, mosser, alger, laver og svampe i Danmark siden 1990.

Tabel 3 viser fordelingen af planter på artsgrupper

Planteart	Antal
Karplanter	310
Mosser	36
Alger	51
Laver (lavdannende svampe)	161
Svampe (ikke lavdannende svampe)	1106
Underarter, varieteter, småarter og krydsninger af karplanter	321
I alt nye plantearter siden 1990	1.985

Nye arter

Som det fremgår af ovenstående, kommer der løbende nye arter til Danmark. En del af arterne indvandrer, det vil sige kommer af egen drift, mens andre indføres af mennesker enten bevidst, f.eks. som haveplante, eller en del som "blinde passagerer" sammen med f.eks. varer. Ud over ovenstående undersøgelse for de terrestriske arter, der viser en sammenhæng mellem indvandring og klima, har Miljøstyrelsen ikke kendskab til yderligere undersøgelser, der beskriver denne sammenhæng.

Det må forventes, at mange af de nye arter, der konstateres i dansk natur, ikke vil etablere sig, men vil forsvinde igen efter kortere eller længere tid.